

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum magnificentia sit virtus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

carus, legatio, & huiusmodi: & vult quod Tullius, Macrobius, & Andronicus, de hac locuti fuerit. Probat igitur non omnem magnificenciam, quae est specialis virtus, esse circa sumptus magnos dupliciter. Primo, In Christo fuit excellentissima magnificencia, & non circa magnos sumptus. igitur. Antecedens probatur per illud, Eleuata est magnificencia tua super caelos, quod de Christo dicitur, denotando magnificenciam eius esse tantam suę eleuationis super caelos. Secundo, per illud Psal. Sanctitas & magnificencia in sanctificatione eius. & Exod. Magnificus in sanctitate. Costat enim quod haec magnificencia non consistit in magnis sumptibus, sed in executione operis sancti archi. & ideo paulo post in eodẽ Psalmo inuicet ad laudẽ eius magnificencia tribuitur, quia Dominus regnauit a lieno.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum magnificencia sit virtus.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, q magnificencia nõ sit virtus. Qui enim habet vnam virtutem, habet omnes, vt supra habitum est: sed aliquis potest habere alias virtutes sine magnificencia. dicit enim Philosophus in 4. Ethic. * q non omnis liberalis est magnificus. ergo magnificencia non est virtus.

¶ 2 Præ. Virtus moralis consistit in medio, vt patet in 2. Ethic. ¶ magnificencia non videtur consistere in medio: superexcellit. n. liberalitatem magnitudine. magnũ autem opponitur paruo sicut extremũ, quoru medium est equale, vt dicit in 10. Metaphys. * & sic magnificencia non est in medio, sed in extremo. ergo non est virtus.

¶ 3 Præ. Nulla virtus contrariatur naturali inclinationi, sed magis perficit ipsam, vt supra habitum est: * sed sicut Philosophus dicit in 4. Ethicor. ¶ magnificus non est presumptuosus in seipso, quod est contra naturalem inclinationem, per quam aliquis maxime prouidet sibi. ergo magnificencia non est virtus.

¶ 4 Præ. Secundum Philosoph. in 6. Ethicor. * ars est recta ratio factibilium: sed magnificencia est circa factibilia, vt ex ipso nomine apparet. ergo magis est ars, quam virtus.

SED CONTRA. Humana virtus est participatio quaedam virtutis diuinæ: sed magnificencia pertinet ad virtutem diuinam, secundũ illud Psal. 67. Magnificencia eius, & virtus eius in nubibus. ergo magnificencia est virtus.

RESPON. Dicendum, q sicut dicitur in 1. de celo. * Virtus dicitur per comparationem ad vltimum, in quod potentia potest, non quidẽ ad vltimum ex parte defectus, sed ex parte excessus, cuius ratio consistit in magnitudine. Et ideo operari aliquid magnũ, ex quo sumitur nomen magnificencia, proprie pertinet ad rationem virtutis: vnde magnificencia nominat virtutem.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod non omnis liberalis est magnificus quantum ad actum: quia defunt sibi ea, quibus vti necesse est ad actum magnificum. Tamen omnis liberalis habet habitũ ma-

gnificencia, vel actu, vel in propinqua dispositione, vt supra dictum est, * cum de connexion virtutum ageretur.

AD SECUNDVM dicendum, quod magnificencia consistit quidem in extremo considerata quantitate eius quod facit: sed tamen in medio consistit considerata regula rationis, a qua non deficit, nec eam excedit, sicut etiam de magnanimitate dictum est. *

AD TERTIVM dicendum, quod ad magnificenciam pertinet facere aliquid magnũ. Quod autem pertinet ad personam vniuersiualem, est aliquid paruum in comparatione ad id, quod conuenit rebus diuinis, vel rebus communibus. Et ideo magnificus non principaliter intendit sumptus facere in his, quae pertinent ad personam propriam, non quia bonum suum non querat, sed quia non est magnũ. Si quid tamen in his quae ad ipsum pertinent, magnitudinem habeat, hoc etiam magnifice magnificus profectur: sicut ea quae semel fiunt, vt nuptia, vel aliquid aliud huiusmodi, vel etiam ea quae permanentia sunt: sicut ad magnificum pertinet preparare contententem habitationem, vt dicitur in 4. Ethicor.

AD IIII. Dicendum, q sicut dicit Philosophus in 6. Ethicor. * Oportet artis esse quandam virtutem, scilicet moralem, per quam scilicet appetitus inclinatur ad rectũ vtendum ratione artis: & hoc pertinet ad magnificenciam. Vnde non est ars, sed virtus.

ARTICVLVS II: Vtrum magnificencia sit specialis virtus.

AD SECUNDVM sic proceditur. Videtur, quod magnificencia non sit specialis virtus. Ad magnificenciam enim videtur pertinere, facere aliquid magnũ: sed facere aliquid magnũ potest conuenire cuilibet virtuti, si sit magna, sicut qui habet magnam virtutẽ temperantiæ, facit magnũ temperantiæ opus. ergo magnificencia non est aliqua specialis virtus, sed significat statum perfectum cuiuslibet virtutis.

¶ 2 Præ. Eiusdem videtur esse aliquid facere, & tendere in illud: sed redere in aliquid magnũ pertinet ad magnanimitatem, vt supra di-

Et de huiusmodi communiter dicta magnificencia potest interpretari illud, Eleuata est magnificencia tua. Illud autem, Sanctitas & magnificencia, de proprie dicta magnificencia optime intelligitur: quia, vt in quarto dicitur Ethicor. magnificus expendit in his, quae ad Deum sunt. Dicitur tertio, quod in Christo fuit magnificencia proprie dicta circa sumptus, eminentius tamẽ quam sumptus exteriorum rerum quas possidemus, quae communi nomine appellantur pecunia. Sicut fuit proprie sanguis suus pretium emptionis nostrae ad constituendam domum suam, quae est Ecclesia, iuxta illud: Empti estis pretio magno. In hoc ergo quod Christus maximos sumptus sanguinis & peccatorum suorum fecit, ad maximum opus diuinæ domus, & diuini honoris magnificus fuit. Et propterea eleuatus est super caelos, iuxta illud. Propter quod & Deus exaltauit illum, & dedit illi nomen.

¶ Super Quaestiones centisimae viginti quarta. Articulum secundum.

IN articulo secundo eiusdem 134. quaestio. in responsione ad secundum, dubium primo occurrerit ex Martino ibidem, circa id quod est de magnanimitate dicitur, quod ad magnanimum spectat operari magnũ in qualibet virtute, ita quod magnanimus respicit circa hoc solum rationem magni &c. Hec opinio, inquit, mihi non videtur vera, tum primo: quia sequeretur quod omne opus magnũ secundum quod magnũ, fieret a magnanimitate, hoc est falsum, quia spectat ad magnificenciam: tum secundo, quia magnanimus non solum considerat magnitudinem operis, sed etiam rectitudinem, puta, quod est opus iustitiae, aut fortitudinis &c. non ergo respicit solum rationem magni. Probatur antecedens, quia si sola ratio magni respiceretur, sequeretur quod ratio boni esset ei imperitens, & consequenter,

q. 129. art. 3. ad 2. & 1. 2. q. 65. art. 1.

q. 129. art. 3. ad 2.

1b. 6. e. 5. 4. med. com. 5.